Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2025/1134

2025 6 4

TARYBOS SPRENDIMAS (Euratomas) 2025/1134

2025 m. gegužės 22 d.

dėl 2024–2027 m. papildomos Peteno stipriasraučio reaktoriaus mokslinių tyrimų programos, kurią Europos atominės energijos bendrijos vardu įgyvendins Jungtinis tyrimų centras, patvirtinimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 7 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

pasikonsultavusi su Mokslo ir technikos komitetu,

kadangi:

(1) Peteno stipriasrautis reaktorius (toliau – angl. santrumpa HFR) yra svarbus Bendrijos medžiagotyros ir bandymų, branduolinės medicinos ir reaktorių saugos mokslinių tyrimų branduolinės energijos srityje išteklius;

(2) HFR veikla remiama pagal paeiliui priimamas papildomas mokslinių tyrimų programas. Naujausia Tarybos sprendimu (Euratomas) 2020/960 [1] nustatyta keturmetė papildoma mokslinių tyrimų programa baigėsi 2023 m. gruodžio 31 d.;

(3) HFR svarba nemažėja, nes jis tebėra nepakeičiamas Bendrijos mokslinių tyrimų infrastruktūros objektas tokiose srityse kaip branduolinių reaktorių saugos didinimas, sveikatos priežiūra (įskaitant medicinos moksliniams tyrimams skirtų medicininių izotopų kūrimą), branduolių sintezė, fundamentiniai moksliniai tyrimai, mokymo veikla ir atliekų tvarkymas (įskaitant galimybę tirti Europai svarbioms reaktorių sistemoms skirto branduolinio kuro saugą), todėl jam turėtų būti toliau – iki 2027 m. pabaigos – teikiama parama pagal papildomą mokslinių tyrimų programą;

(4) kadangi bendrovę *Nuclear Research and consultancy Group V.O.F.* (toliau – NRG) ir įstaigą *Commissariat à l'énergie atomique et aux énergies alternatives* (toliau – CEA), kurios yra programą vykdysiančios atitinkamai Nyderlandų ir Prancūzijos atstovės, ypač domina HFR švitinimo pajėgumas, jos susitarė finansuoti visą 2024–2027 m. papildomą HFR mokslinių tyrimų programą išorės asignuotųjų pajamų forma teikiamais įnašais į Sąjungos bendrąjį biudžetą;

(5) tais įnašais turėtų būti finansuojama HFR veikla siekiant remti mokslinių tyrimų programą ir nuolatinį HFR veikimą bei techninę priežiūrą. Jei prieš pateikdamas saugios konservacijos būklės deklaraciją operatorius NRG Nyderlandų nacionalinei reguliavimo institucijai pateiktų oficialų pranešimą apie galutinį reaktoriaus išjungimą, dar neatlikti mokėjimai ir visi Komisijos lėšų pareikalavimai turėtų būti sustabdyti;

(6) siekiant užtikrinti papildomų mokslinių tyrimų programų tęstinumą ir sklandų 2024–2027 m. papildomos HFR mokslinių tyrimų programos veikimą, šis sprendimas turėtų būti taikomas atgaline data nuo 2024 m. sausio 1 d.;

(7) Jungtinio tyrimų centro valdytojų taryba pateikė savo išankstinę nuomonę [2] pagal Komisijos sprendimo 96/282/Euratomas [3] 4 straipsnio 2 dalį,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

---

[1] 2020 m. birželio 29 d. Tarybos sprendimas (Euratomas) 2020/960 dėl 2020–2023 m. papildomos stipriasraučio reaktoriaus mokslinių tyrimų programos, kurią Europos atominės energijos bendrijai įgyvendins Jungtinis tyrimų centras, patvirtinimo (OL L 211, 2020 7 3, p. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/960/oj).

[2] 2024 m. lapkričio 7 d. nuomonė.

[3] 1996 m. balandžio 10 d. Komisijos sprendimas 96/282/Euratomas dėl Jungtinio tyrimų centro reorganizavimo (OL L 107, 1996 4 30, p. 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/1996/282/oj).

1 straipsnis

Su Peteno stipriasraučio reaktoriaus veikla susijusi papildoma mokslinių tyrimų programa (toliau – programa), kurios tikslai išdėstyti I priede, patvirtinama ketveriems metams, šį laikotarpį pradedant skaičiuoti nuo 2024 m. sausio 1 d.

2 straipsnis

Programos vykdymo išlaidos (numatoma suma – 26 815 000 EUR) finansuojamos vien tik Nyderlandų ir Prancūzijos įnašais atitinkamai per *Nuclear Research and consultancy Group V.O.F* (NRG) ir *Commissariat à l'énergie atomique et aux énergies alternatives* (CEA). II priede nurodyta, kaip ši suma paskirstoma. Šie įnašai pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 ([4]) 21 straipsnio 2 dalies a punktą laikomas išorės asignuotosiomis pajamomis.

3 straipsnis

1. Už programos valdymą atsakinga Komisija. Šiuo tikslu ji naudojasi Jungtinio tyrimų centro paslaugomis.

2. Komisija nuolat informuoja Jungtinio tyrimų centro valdytojų tarybą apie programos įgyvendinimą.

4 straipsnis

Jei, prieš pateikdamas saugios konservacijos būklės deklaraciją, NRG Nyderlandų nacionalinei reguliavimo institucijai pateikia oficialų pranešimą apie galutinį stipriasraučio reaktoriaus išjungimą, Nyderlandų ir Prancūzijos pareigos atlikti tolesnius mokėjimus per atitinkamai NRG ir CEA, taip pat Komisijos pagal šį sprendimą pateikti įnašų pareikalavimai sustabdomi.

5 straipsnis

Pasibaigus programai, Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai galutinę šio sprendimo įgyvendinimo ataskaitą.

6 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2024 m. sausio 1 d.

7 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2025 m. gegužės 22 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

M. BARANOWSKI

([4]) 2024 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2024/2509 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių (OL L, 2024/2509, 2024 9 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

I PRIEDAS

MOKSLINIAI IR TECHNOLOGINIAI TIKSLAI

Pagrindiniai programos tikslai:

1) užtikrinti saugią ir patikimą HFR veiklą, kad būtų užtikrinamas neutronų srauto tiekimas eksperimentiniams tikslams;

2) suteikti galimybę mokslo tiriamosioms įstaigoms efektyviai naudoti HFR įvairiose srityse: branduolinių reaktorių saugos didinimo, sveikatos priežiūros (įskaitant medicininių izotopų kūrimą), branduolių sintezės, fundamentinių mokslinių tyrimų, mokymo ir atliekų tvarkymo (įskaitant galimybę tirti Europai svarbioms reaktorių sistemoms skirto branduolinio kuro saugą).

II PRIEDAS

ĮNAŠŲ PASKIRSTYMAS

Įnašus programai įgyvendinti teikia Nyderlandai ir Prancūzija.

Įnašai paskirstomi taip:

Nyderlandai – 26 215 000 EUR;

Prancūzija – 600 000 EUR;

bendra suma – 26 815 000 EUR.

Šie įnašai daromi į bendrąjį Sąjungos biudžetą ir asignuojami programai. Dalis pagal programą teikiamų įnašų taip pat gali būti panaudota 2024 m. patirtoms su HFR veikla susijusioms išlaidoms padengti remiantis darbo programa, dėl kurios turi susitarti įnašus teikiančios valstybės narės ir Komisija.

Minėti įnašai yra fiksuoto dydžio ir, kintant reaktoriaus veiklos, techninės priežiūros ir eksploatavimo nutraukimo išlaidoms, neperžiūrimi.